

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

239

Vragen van de leden **Van Hijum** en **Van Vroonhoven** (beiden Nieuw Sociaal Contract) en Eerdmans (JA21) aan de Minister van Asiel en Migratie over *de toepassing van het Europese solidariteitsmechanisme* (ingezonden 6 oktober 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Asiel en Migratie) (ontvangen 14 oktober 2025)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Zorgen om het migratiepact: Van Weel wil dure rekening of extra opvang vermijden»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het bericht dat u recent heeft deelgenomen aan een overleg met een aantal landen over de toepassing van het solidariteitsmechanisme van het EU-migratiepact voor het jaar 2026, dat voor 15 oktober 2025 moet zijn vastgesteld door de Europese Commissie?

Antwoord 2

Dat klopt.

Vraag 3

Wat is in dit overleg concreet uw inzet geweest ten aanzien van de verdeel-sleutel die in 2026 zal worden gehanteerd voor de herplaatsing van asielzoekers binnen de Europese Unie (EU) van landen die «onder migratiedruk» staan naar ontvangende landen?

Antwoord 3

De kabinetsinzet met betrekking tot het solidariteitsmechanisme is erop gericht dat de solidariteitspool berust op een objectieve analyse, waarbij de hoogte van de pool realistisch is en niet extra druk legt op lidstaten.

¹ Telegraaf, 4 oktober 2025, «Zorgen om migratiepact: Van Weel wil dure rekening of extra opvang vermijden», www.telegraaf.nl/politiek/zorgen-om-migratiepact-van-weel-wil-dure-rekening-of-extra-opvang-vermijden/95125985.html

Daarnaast is de werking van Dublin voor het kabinet een belangrijke voorwaarde voor het ontvangen van solidariteit om de delicate balans tussen verantwoordelijkheid en solidariteit in het Pact te waarborgen. Het kabinet zet in op een duidelijk plan van aanpak voor het hervatten van Dublinoverdrachten naar verscheidene lidstaten. Het kabinet zal conform het regeerprogramma financieel bijdragen aan het solidariteitsmechanisme. De verdeelsleutel is geen onderdeel van deze overleggen. De verdeelsleutel is vastgesteld in de Asiel- en migratiebeheerverordening (AMMR). Een lidstaat kan niet worden verplicht tot een hogere bijdrage dan het vastgesteld aandeel op basis van de verdeelsleutel (gebaseerd op bevolkingsomvang en BBP).

Vraag 4

Hoe groot zal de «solidariteitspool» van over te nemen asielzaken in 2026 zijn, wat is daarbij de status van Nederland (wel of niet «onder migratiedruk», een «risico op migratiedruk in het komende jaar» of «te maken met een situatie van aanzienlijke migratie») en welk procentueel aandeel moet Nederland leveren in de herplaatsing van asielzoekers?

Antwoord 4

De Europese Commissie beoordeelt of er sprake is van migratiedruk op grond van de AMMR. Wanneer de Commissie de migratiesituatie beoordeelt en nagaat of in een lidstaat sprake is van migratiedruk, een risico van migratiedruk of een significante migratiesituatie, houdt de Commissie rekening met het jaarverslag en alle nadere informatie op grond van artikel 9 van de AMMR. De Commissie zal de komende periode een mededeling publiceren ter bepaling hiervan.

Ook de omvang van de solidariteitspool is nog niet vastgesteld. De hoogte van de benodigde solidariteit wordt jaarlijks vastgesteld door de Raad, op voorstel van de Europese Commissie. De Raad dient in december een besluit te nemen over de eerste solidariteitspool.

Het aandeel dat elke lidstaat in deze totale solidariteitsbijdragen heeft, waarvan de financiële bijdrage één mogelijkheid is, wordt, zoals reeds in het antwoord op vraag 3 is aangegeven, berekend volgens een verdeelsleutel gebaseerd op de omvang van de bevolking en het BBP van de lidstaat. Op basis van deze verdeelsleutel ligt het procentuele aandeel van Nederland voor het aankomend jaar rond de 5–6%. Nederland kan niet verplicht worden om meer bij te dragen dan op basis van die betreffende verdeelsleutel.

Het kabinet zal conform het regeerprogramma financieel bijdragen aan het solidariteitsmechanisme. Nederland kan niet verplicht worden tot de herplaatsing van asielzoekers wanneer Nederland ervoor heeft gekozen om financieel bij te dragen. Wanneer op EU-niveau de minimumdrempel van het aantal beoogde herplaatsingen niet wordt gehaald, is het binnen het solidariteitsmechanisme wel mogelijk dat lidstaten worden verplicht om afgebakende aantallen «Dublinclaimanten» niet over te dragen aan de begunstigde lidstaat onder migratiedruk (de zogenoemde verantwoordelijkheidscompensaties). Als dit het geval is, zal dit verrekend worden met de hoogte van de financiële bijdrage. Hierdoor is het dus niet zo dat er een financiële bijdrage wordt geleverd én dat Nederland daarnaast ook nog extra asielzaken op zich neemt.

Vraag 5

Wordt Nederland behalve netto-betaler nu ook een netto-ontvanger van extra asielzaken, door de toepassing van deze Europese Spreidingswet?

Antwoord 5

Het solidariteitsmechanisme is onderdeel van het Migratiepact. Het Migratiepact omvat onder meer strengere controles aan de buitengrenzen, snellere asielprocedures en beperkingen voor asielzoekers om door te reizen naar andere EU-landen om daar asiel aan te vragen. Daarbij is een balans afgesproken tussen verantwoordelijkheid en solidariteit in het Migratiepact. Zoals hierboven ook aangegeven is de inzet van het kabinet erop gericht dat de solidariteitspool berust op een objectieve analyse, waarbij de hoogte van de pool realistisch is en niet extra druk legt op lidstaten. Daarnaast is de werking van Dublin voor het kabinet een belangrijke voorwaarde voor het ontvangen van solidariteit om de delicate balans tussen verantwoordelijkheid

en solidariteit in het Migratiepact te waarborgen. Het kabinet zet in op een duidelijk plan van aanpak voor het hervatten van Dublinoverdrachten naar verscheidene lidstaten.

Het kabinet is voornemens een financiële bijdrage te leveren aan het solidariteitsmechanisme. Er is dan geen verplichting voor herplaatsingen. Wanneer er sprake is van verantwoordelijkheidscompensaties, zoals in vraag 4 nader toegelicht, zal de financiële bijdrage overeenkomstig verminderd worden. Hierdoor is het dus niet zo dat er een financiële bijdrage wordt geleverd én dat Nederland daarnaast ook nog extra asielzaken op zich neemt.

Vraag 6

Deelt u de mening dat Nederland bij de toepassing van het solidariteitsmechanisme moet worden aangewezen als een land dat «onder migratiedruk» staat, mede omdat het migratiesaldo de bandbreedte van 40.000–60.000 per jaar (zoals geadviseerd door de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050) ver overstijgt en de asielketen in ons dichtbevolkte land al onder grote druk staat?

Antwoord 6

De Europese Commissie beoordeelt of er sprake is van migratiedruk aan de hand van de regels van de AMMR. Wanneer de Europese Commissie de migratiesituatie beoordeelt en nagaat of in een lidstaat sprake is van migratiedruk, een risico van migratiedruk of een significante migratiesituatie, gebruikt de Commissie hiervoor het jaarverslag en houdt rekening met alle nadere informatie op grond van artikel 9 van de AMMR. Hiermee zijn de factoren die ten grondslag liggen aan de beoordeling vastgelegd in de AMMR.

Het kabinet is voornemens financieel bij te dragen aan het solidariteitsmechanisme en niet via herplaatsingen. Het kabinet is daarnaast momenteel met enkele lidstaten en de Commissie in gesprek over hoe lidstaten die buiten de in de AMMR gedefinieerde migratiedruk vallen maar niettemin wel een specifieke druk ervaren erkenning kunnen krijgen van die situatie. Het kabinet zal uw Kamer over de uitkomsten van de gesprekken via de gebruikelijke kanalen, zoals de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad van december, of bij relevante ontwikkelingen informeren.

Vraag 7

Hoeveel asielzaken heeft Nederland in 2024 moeten overnemen van andere EU-landen, omdat aan de EU-buitengrens de asielprocedures en/of de kwaliteit van de opvang niet in orde waren? Hoeveel overdrachten hebben er plaatsgevonden in 2024 en in de vijf jaren daarvoor in het kader van de Dublinprocedure (per land, uitgedrukt in aantallen en in percentage van het aantal Dublinclaims)?

Antwoord 7

In 2024 waren geen Dublinoverdrachten mogelijk naar Griekenland, Malta, Hongarije en Italië. Deze hebben dan ook niet plaatsgevonden. In beginsel wordt de asielaanvraag in dat geval inhoudelijk door Nederland in behandeling genomen.

In 2024 had Nederland circa 790 Dublinclaims kunnen indienen bij Griekenland en circa 10 bij Hongarije. Bij Malta zijn in 2024 circa 70 claims ingediend, maar vinden geen overdrachten plaats. Voor Italië worden potentiële Dublinclaims niet systematisch door de IND geregistreerd.²

In onderstaande tabel is per land het aantal ingediende claims, ontvangen akkoorden en geëffectueerde Dublinoverdrachten opgenomen. Voorts is vermeld welk percentage van de Dublinclaims *waarop een akkoord is ontvangen* heeft geleid tot een overdracht. Het is niet mogelijk om binnen de gestelde termijn gegevens over 2019 te genereren.

² Bron: IND. Peildatum: 1 oktober 2025. De cijfers zijn afgerond op tientallen. Deze cijfers kunnen afwijken van rapportages met een andere peildatum.

Aantal ingediende en geaccordeerde Dublinclaims, en geëffectueerde overdrachten per land

Jaar waarin Dublin-claim is ingediend		2020	2021	2022	2023	2024
België	Aantal ingediende claims	180	180	230	450	490
	Waarop ontvangen claim akkoorden	130	130	160	350	370
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	70	50	50	100	90
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	52%	39%	32%	27%	26%
Duitsland	Aantal ingediende claims	1.870	1.590	1.850	2.990	2.440
	Waarop ontvangen claim akkoorden	1.380	1.200	1.340	2.190	1.840
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	740	500	680	1.270	1.030
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	54%	42%	51%	58%	56%
Bulgarije	Aantal ingediende claims	40	60	290	510	420
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	20	180	310	250
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	0	<5	10	30	30
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	0%	13%	4%	11%	13%
Cyprus	Aantal ingediende claims	10	30	10	30	30
	Waarop ontvangen claim akkoorden	<5	10	10	10	10
	Waarvan geëffectueerde overdrachten					10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	0%	0%	0%	0%	36%
Denemarken	Aantal ingediende claims	80	170	120	80	50
	Waarop ontvangen claim akkoorden	40	130	80	50	30
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	10	30	10	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	1%	1%	1%	1%	2%
Estland	Aantal ingediende claims	<5		10	10	10
	Waarop ontvangen claim akkoorden	<5		<5	<5	10
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5		<5	<5	<5
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	100%		17%	17%	10%
Finland	Aantal ingediende claims	30	10	20	30	30
	Waarop ontvangen claim akkoorden	20	10	20	30	20
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5	0	10	10	<5
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	14%	13%	60%	38%	19%
Frankrijk	Aantal ingediende claims	630	510	920	1.060	1.040
	Waarop ontvangen claim akkoorden	450	360	660	670	660
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	170	90	150	240	240
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	37%	24%	22%	36%	36%
Griekenland	Aantal ingediende claims ¹	1.160	1.030	500	420	790
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	<5			<5
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	0				
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	0%	0%			0%
Hongarije	Aantal ingediende claims ¹	10	20	30	10	10
	Waarop ontvangen claim akkoorden	0				
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	0				
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	0%				
Ierland	Aantal ingediende claims		10	10	10	10
	Waarop ontvangen claim akkoorden		<5	<5	<5	<5
	Waarvan geëffectueerde overdrachten		<5	<5	<5	
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden		25%	33%	100%	0%
IJsland	Aantal ingediende claims	10	10	<5	10	10
	Waarop ontvangen claim akkoorden	<5	10		<5	<5
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5	<5		<5	<5
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	25%	60%		67%	100%
Italië	Aantal ingediende claims ¹	1.510	1.450	2.610	1.570	150
	Waarop ontvangen claim akkoorden	1.240	1.250	2.330	1.400	100
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	120	90	80		
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	10%	7%	3%	0%	0%
Kroatië	Aantal ingediende claims	100	70	80	640	960
	Waarop ontvangen claim akkoorden	60	50	70	580	820
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5	<5	<5	80	140
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	3%	2%	3%	14%	16%
Letland	Aantal ingediende claims	10	10	30	70	30
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	10	30	60	20
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5	<5	<5	10	<5
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	15%	31%	14%	10%	9%
Liechtenstein	Aantal ingediende claims	<5	<5	<5	<5	<5
	Waarop ontvangen claim akkoorden	<5	<5	<5		<5
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5	<5			
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	100%	100%	0%		0%
Litouwen	Aantal ingediende claims	50	30	40	40	20
	Waarop ontvangen claim akkoorden	50	20	40	40	20
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	10	<5	<5	<5	<5
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	10%	9%	3%	5%	5%
Luxemburg	Aantal ingediende claims	40	30	30	20	30
	Waarop ontvangen claim akkoorden	40	20	20	10	10
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	20	10	10	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	51%	45%	60%	58%	77%
Malta	Aantal ingediende claims ¹	60	70	130	120	70
	Waarop ontvangen claim akkoorden	40	50	100	90	60
	Waarvan geëffectueerde overdrachten	<5				
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	5%	0%	0%	0%	0%

Jaar waarin Dublin-claim is ingediend		2020	2021	2022	2023	2024
Noorwegen	Aantal ingediende claims	20	10	20	10	20
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	<5	10	10	10
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	0	<5	10	<5	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	22%	25%	46%	43%	55%
Oostenrijk	Aantal ingediende claims	150	250	680	930	390
	Waarop ontvangen claim akkoorden	90	170	390	550	220
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	30	30	80	190	80
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	33%	20%	21%	34%	38%
Polen	Aantal ingediende claims	90	100	290	210	200
	Waarop ontvangen claim akkoorden	80	80	260	190	180
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	<5	10	20	20	30
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	4%	7%	6%	12%	17%
Portugal	Aantal ingediende claims	20	20	30	70	60
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	10	30	50	60
	Waarvan geeffectueerde overdrachten			<5	10	20
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	0%	0%	16%	29%	40%
Roemenië	Aantal ingediende claims	130	170	150	110	110
	Waarop ontvangen claim akkoorden	90	110	90	70	80
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	<5	10	10	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	2%	5%	14%	11%	12%
Slovenië	Aantal ingediende claims	140	100	90	110	80
	Waarop ontvangen claim akkoorden	80	70	60	70	50
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	<5	10	10	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	4%	11%	19%	21%	16%
Slowakije	Aantal ingediende claims	10	10	10	20	10
	Waarop ontvangen claim akkoorden	10	10	10	10	10
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	<5	<5	<5	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	14%	44%	50%	63%	56%
Spanje	Aantal ingediende claims	560	680	960	1.160	740
	Waarop ontvangen claim akkoorden	390	530	700	740	550
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	110	110	220	300	170
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	27%	20%	31%	40%	32%
Tsjechië	Aantal ingediende claims	30	30	50	60	50
	Waarop ontvangen claim akkoorden	30	20	40	50	40
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	10	10	10	10	10
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	38%	25%	18%	22%	14%
Zweden	Aantal ingediende claims	130	100	190	210	150
	Waarop ontvangen claim akkoorden	80	70	150	160	120
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	20	10	40	40	50
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	27%	14%	25%	24%	39%
Zwitserland	Aantal ingediende claims	290	260	290	480	440
	Waarop ontvangen claim akkoorden	190	150	170	260	240
	Waarvan geeffectueerde overdrachten	80	50	70	120	110
	Overdrachten t.o.v. claim akkoorden	40%	31%	38%	46%	46%
Totaal aantal ingediende claims		7.380	7.010	9.670	11.410	8.850
Totaal waarop ontvangen claim akkoorden		4.570	4.490	6.950	7.940	5.770
Totaal waarvan geeffectueerde overdrachten		1.410	1.010	1.470	2.490	2.060
Totaal overdrachten t.o.v. totaal claim akkoorden		31%	22%	21%	31%	36%

Bron: IND. Peildatum: 1 oktober 2025. De cijfers zijn afgerond op tientallen. Deze cijfers kunnen verschillen van rapportages met een andere peildatum².

¹ Betreft het aantal Dublinclaims dat had kunnen worden ingediend.

² De cijfers kunnen afwijken van eerdere cijfers over eenzelfde periode in vorige rapportages, omdat de cijfers zijn geactualiseerd. In een aantal zaken worden correcties uitgevoerd na het verstrijken van de rapportageperiode die pas zichtbaar worden in cijfers met een latere peildatum. Cijfers afgerond op tientallen en getallen 1 t/m 4 gecodeerd als «<5». Het betreft een cohortanalyse waarbij het jaar waarin het claimverzoek is verzonden als uitgangspunt geldt. Deze cijfers kunnen nog wijzigingen door overdrachten die op een later moment plaatsvinden

Vraag 8

Deelt u de mening dat van Nederland geen solidariteitsbijdrage kan worden gevraagd, zolang de afwikkeling van asielzaken aan de buitengrens van de EU niet op orde is, en de rechter het verbiedt om asielzoekers terug te sturen naar landen van binnenkomst omdat de kwaliteit van de opvang daar onder de maat is?

Antwoord 8

De inzet van het kabinet is erop gericht dat de balans in het Migratiepact tussen verantwoordelijkheid enerzijds en solidariteit anderzijds gewaarborgd moet worden. Het Migratiepact omvat onder meer strengere controles aan de buitengrenzen, snellere asielprocedures en beperkingen voor asielzoekers om door te reizen naar andere EU-landen om daar asiel aan te vragen. Daarbij is een balans afgesproken tussen verantwoordelijkheid en solidariteit in het

Migratiepact. Het kabinet verwacht van alle lidstaten dat zij voldoen aan deze verplichtingen. Ik zal hier ook alert op zijn en gebreken agenderen indien dit nodig is. Het kabinet hecht daarom ook zeer aan de monitoring die de Europese Commissie uitvoert op de voortgang van de implementatie van het Migratiepact. Op basis van deze monitoring kunnen tijdig tekortkomingen, knelpunten en uitdagingen geïdentificeerd en geadresseerd worden. Het kabinet is momenteel ook met gelijkgezinde lidstaten en de Commissie in gesprek om tot een plan van aanpak te komen voor het hervatten van Dublinoverdrachten.

Vraag 9

Is het kabinet nog steeds voornemens om een eventuele solidariteitsbijdrage financieel af te kopen? Kan worden uitgesloten dat Nederland daar bovenop nog extra asielzaken krijgt overgedragen?

Antwoord 9

Het kabinet is nog steeds voornemens om, overeenkomstig het regeerprogramma, een financiële bijdrage te leveren aan het solidariteitsmechanisme. Wanneer er sprake is van verantwoordelijkheidscompensaties, zoals in vraag 4 nader toegelicht, zal de financiële bijdrage overeenkomstig verminderd worden. Hierdoor is het dus niet zo dat er een financiële bijdrage wordt geleverd én dat Nederland daarnaast ook nog extra asielzaken op zich neemt.

Vraag 10

Wat gaat u er concreet aan doen om ervoor te zorgen dat Nederland pas een solidaire bijdrage levert aan de Europese herplaatsing van asielzoekers als de processen en opvang aan de EU-buitengrens op orde zijn?

Antwoord 10

In het antwoord op vraag 8 is de kabinetsinzet uiteengezet.

Vraag 11

Bent u bereid om de Kamer op 15 oktober a.s. terstond te informeren over de besluiten van de Europese Commissie over de toepassing van het solidariteitsmechanisme, zodat de uitkomsten kunnen worden betrokken bij het Kamerdebat over de Europese top van 16 oktober a.s.?

Antwoord 11

De Commissie publiceert in de komende periode het Europees jaarverslag, een besluit betreffende de lidstaten die onder migratiedruk en een voorstel voor een Raadsbesluit over de solidariteitspool. Het Europees jaarverslag en het besluit van de Europese Commissie betreffende de lidstaten onder migratiedruk zullen door de Commissie openbaar gemaakt worden, waardoor deze voor uw Kamer direct te raadplegen zijn. Uw Kamer zal kort na de publicatie een appreciatie ontvangen van deze stukken volgens de gebruikelijke procedures.

Het voorstel van de Europese Commissie voor een raadsbesluit over de solidariteitspool is op grond van artikel 12 lid 6 van de AMMR en andere relevante uniewetgeving vertrouwelijk. Wel kan ik uw Kamer toezeggen dat in algemene zin de inzet van het kabinet erop gericht is dat de solidariteitspool realistisch is en geen extra druk legt op de bijdragende lidstaten. Uw Kamer zal over de specifieke inzet van het kabinet ten aanzien van dit voorstel worden geïnformeerd via de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad in december of eerder bij relevante ontwikkelingen.

Vraag 12

Bent u bereid om deze vragen uiterlijk op 15 oktober a.s. een voor een te beantwoorden?

Antwoord 12

Daartoe ben ik bereid.